

Školní vzdělávací program
NONA 6 – mateřská škola
RVP PV - MŠ speciální

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Platnost dokumentu: od 26.8.2013

Mgr. Milena Liskovská Turková

Č.j.: 491/2013

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: NONA 5
Datum: 26. 8. 2013
Verze: první
Platnost: 5. 9. 2013
Koordinátor: Mgr. Milena Liskovská Turková

Název školy: Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.
Adresa: Rašínova 313, Nové Město nad Metují, 549 01
IČO: 25299140

Kontakty

Ředitel: Mgr. Milena Liskovská Turková
Telefon: 491 474 299, 734 377 154

Email: zsona@nonanmnm.com
www: zsonanmnm.cz

Zřizovatel: NONA – společnost zdravotně postižených, o.s.
Adresa: Rašínova 313, Nové Město nad Metují, 549 01
IČO: 46524339
Kontakt: Pavlína Benediktová
Telefon: 491 472 694

Email: stacionar@nonanmnm.com
www: nonanmnm.com

2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Soukromá Mateřská škola je součástí Základní školy speciální NONA, o.p.s. (NONA – tj. NOvoměstská NAděje) je umístěna ve starší budově v centru města, vlastníkem je město Nové Město nad Metují. Škola je určena pro žáky se středně těžkým, těžkým, středně těžkým mentálním postižením, kombinovaným postižením a autismem, tedy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Kapacita zařízení je 44 žáků. Školní družina s kapacitou 32 žáků, výdejnou s kapacitou 50 žáků a mateřskou školou s kapacitou 12 dětí. Provoz mateřské školy začíná v 6:45 a končí v 15:30 hodin.

V budově se nachází i Stacionář NONA, který umožňuje absolventům základní školy speciální využití sociálních služeb. Obě zařízení spolu úzce spolupracují. Stacionář NONA zajišťuje pro děti denní svoz do školy a zpět. Dále je svoz realizován společností DOSIO a přepravní společností z Hronova. Děti jsou sváženy z Dobrušky, Náchoda, Jaroměře, Hronova, České Skalice.

3. MATERIÁLNÍ A HYGIENICKÉ VYBAVENÍ

Škola je umístěna v centru města s dobrou dostupností autobusového a vlakového nádraží, rehabilitačního centra a lékařské péče. Škola se nachází v prvním nadzemním podlaží, bezbariérovost je zajištěna výtahovou plošinou. Prostředí mateřské školy je přizpůsobeno dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti mají k dispozici učebnu, herny, relaxační místnost, snoezelen, fyzioterapeutickou místnost, muzikoterapeutickou místnost, interaktivní učebnu. Třída mateřské školy a jídelna je vybavena nábytkem přizpůsobeným individuálním požadavkům dětí: výškově odpovídající stoly a židle, pro žáky s tělesným postižením jsou k dispozici speciální rehabilitační židle a vozíky pro pohyb ve škole. Pro těžce tělesně postižené žáky škola vlastní zvedací zařízení k usnadnění manipulace s nimi. V učebně je umístěn počítač s internetovým připojením, velkou obrazovkou, děti mají k dispozici speciální počítačové ovladače (speciální myš, speciální klávesnice).

K individuální práci s dětmi se využívají programy Petit, Altík, Mentio apod. Učitelkám je k dispozici odborná literatura a speciální pomůcky didaktického a kompenzačního charakteru. Kompenzační a učební pomůcky jsou průběžně pořizovány a obnovovány. Hygienické zázemí je pro počet žáků dostatečné.

Součástí školy je prostorná školní zahrada, která je upravena pro pohyb handicapovaných žáků. Zahrada je vybavena pérovými houpačkami, trampolínou, pískovištěm, dětskou herní sestavou s prolézačkami, houpačkami a skluzavkou. Součástí zahrady je kryté posezení s krbem, dále stůl na stolní tenis, hřiště na míčové hry, sprcha zahradní domek s úložným prostorem pro speciální jízdní kola, koloběžky a tříkolky. Ve spodní části

zahrady se nacházejí květinové a zeleninové záhony. Zahrada je celá oplocená. Vedle hlavního chodu do školy je přistaven přístřešek pro rehabilitační kočárky a vozíky. V prostorách stacionáře je vybavená tělocvična pro pohybové aktivity uvnitř budovy. Dále pak využíváme nájmu velké tělocvičny v ZŠ Malecí.

3.1 ŽIVOTOSPRÁVA

Součástí prostor školy je výdejna obědů a jídelna. Obědy a svačiny jsou dováženy ze ZŠ Malecí. Pitný režim je žákům k dispozici po celou dobu pobytu ve škole. Dětem je 3 x denně poskytována plnohodnotná, vyvážená strava (dle předpisu).

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět a odvádět podle svých možností apod.). Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program je přizpůsobován proměnám počasí.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku apod.). Donucovat děti ke spánku na je nepřípustné.

3.2 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Psychosociální podmínky vycházejí a jsou přizpůsobeny dětem se specifickým druhem postižení. Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Pedagogové respektují speciální potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřípustná. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě

předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.) Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.3 ORGANIZACE A REŽIM DNE

Organizace, režim dne a chod v jednotlivých třídách vycházejí z potřeb, možností a postižení dětí. Ve všech třídách jsou zohledňovány speciální potřeby dětí, kterou jsou ve většině případů individuální. Během dopoledních a odpoledních hodin probíhá vzdělávání podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí v jednotlivých třídách se zaměřením na děti s kombinovaným, mentálním, tělesným postižením a autismem.

Ve třídách je prováděna kolektivní a individuální logopedická péče, cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, osvojování pohybových dovedností, hrubé a jemné motoriky a sebeobslužných činností. Velkou mírou jsou využívány vhodné kompenzační pomůcky (míčkový bazén, pískovnice, stimulační hračky atd.). Bezpečnost dětí ve třídě zajišťuje společně s pedagogem asistent pedagoga.

Režimové požadavky dne vycházejí nejen z norem ale i potřeb a individuálních požadavků handicapovaných dětí. Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního rámcového programu a v případě výletů, divadelních a filmových představení pro děti, akcí pro děti, rodiče apod. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné

materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Předškolní vzdělávání dětí probíhá podle stanoveného školního programu v následujícím rámcovém

denním režimu:

06:45 - 09:30 scházení se dětí, hry a spontánní činnosti dětí, individuální, skupinová i společná práce dětí dle vzdělávací nabídky jednotlivých tříd, speciálně-pedagogická cvičení, terapeutická a relaxační cvičení, komunikační chvílka, průběžná svačina, dokončení činností

09:30 - 11:15 pobyt venku na školní zahradě nebo formou vycházky do okolí

11:15 - 12:00 oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12:00 - 14:00 odpolední odpočinek, poslech pohádek a relaxační hudby, průběžné vstávání nespících dětí (předškoláci, hyperaktivní děti)

12:45 - 14:00 aktivity nespících dětí (hry, relaxační činnosti)

14:00 - 15:30 průběžná svačina, spontánní hry dětí, možnost pokračování v započatých vzdělávacích činnostech z průběhu dne, pobyt venku, odchod dětí domů

4. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Organizace je řízena ředitelem školy, jenž vydává vnitřní předpisy, jako jsou řády, směrnice, pokyny a příkazy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy (osobní rozhovory, porady, nástěnka), tak navenek (nástěnky, webové stránky, emailová pošta, atd.). Při vedení zaměstnanců je vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, spolupracovníci se zapojují do řízení mateřské školy, mají dostatek pravomocí a je respektován jejich názor.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým a dle potřeby zve ke spolupráci rodiče. Za nejdůležitější považujeme rozvíjení vzájemné komunikace mezi všemi pracovníky mateřské školy. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

5. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Na třídách pracuje vždy pedagogický pracovník asistent pedagoga a v případě potřeby osobní asistent. Převážná část pedagogického sboru má ukončené vzdělání. Všichni naši pracovníci si neustále rozšiřují a prohlubují své znalosti na kurzech, přednáškách seminářích, podle svého zaměření a potřeb jednotlivých žáků.

Dvě pedagožky vlastní mezinárodní certifikát Institutu bazální stimulace. Mezi další speciálně pedagogické metody využívané na naší škole patří míčkování, canisterapie, prvky muzikoterapie, arteterapie a cvičení na balonech. Všechny terapeutické aktivity provádějí pedagogové s platným osvědčením certifikovaným MŠMT. Fungování celé školy je závislé na spolupráci všech zaměstnanců.

Přímý provoz v mateřské škole zajišťuje jeden pedagog a jedna asistentka pedagoga, kteří mají předepsanou kvalifikaci.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým, funguje na základě jasně vymezených pravidel (pracovní náplň, školní řád, školní vzdělávací program). Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Důležitou podmínkou práce ve speciální mateřské škole je pozitivní vztah k handicapovaným dětem.

5.1 Zásada úcty ke každému

Pedagogický pracovník zajišťuje:

- prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně, jistě a spokojeně
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje
- zajišťuje všem dětem stejné, rovné postavení, nikdo není znevýhodňován
- pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, solidaritu, vzájemnou pomoc

5.2 Zásada aktivity dětí

Pedagogický pracovník zajišťuje:

- styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte
- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojily a pracovaly svým tempem
- věnuje dětem dostatek
- je s dětmi dostatečně dlouho venku
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro rozvoj představivosti a fantazie

5.3 Zásada opory o kladné rysy dítěte

Pedagogický pracovník:

- vyhýbá se negativním komentářům
- dostatečně chválí, pozitivně hodnotí

5.4 Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti

Pedagogický pracovník zajišťuje:

- respektuje individuální potřebu spánku a aktivity u jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku

- umožňuje nově přichozím dětem postupnou adaptaci
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se porozumět a vyhovět
- při plánování činností vychází z potřeb dětí, zohledňuje jejich individuální možnosti a schopnosti
- respektuje potřeby dětí ve vztahu k denním činnostem, rytmu a řádu MŠ

5.5 Zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem

Pedagogický pracovník:

- je pro děti vzorem, chová se podle zásad zdravého životního stylu
- vede třídu ve vzájemné souhře, přátelství, podpoře
- zajišťuje režim tak, aby byla ponechána dětem svoboda a volnost, ale vždy s ohledem na denní řád, dětem jsou dána jasná pravidla
- ovlivňuje nenásilně vztahy ve třídě (prevence šikany)
- přiměřeně využívá autority

5.6 Zásada názornosti

Pedagogický pracovník:

- vyhledává a upřednostňuje aktivity, při nichž jsou děti sami aktivní, sami objevují, vymýšlejí, zkoumají, učí se na základě zkušenosti a praktického poznání

5.7 Zásada vědeckosti

Pedagogický pracovník zajišťuje:

- vhodné materiální podmínky pro děti k jejich vzdělávání a výchově
- využívá moderních technologií (PC, SMART BOARD, výukové programy,....)

5.8 Zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele

Pedagogický pracovník:

- dbá o svůj profesní růst
- účastní se seminářů a přednášek, DVPP
- jedná a chová se profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru, partnerství, otevřenost, vstřícnost, ochotu spolupracovat

6. MEZINÁRODNÍ SPOLUPÁČE

V rámci partnerského vztahu NONY- společnosti zdravotně postižených a Sdružení zdravotně postižených partnerského města Hilden (Německo) se škola účastní některých společných akcí. Spolupráci bychom chtěli nadále rozšiřovat, případně navázat partnerství se školou obdobného charakteru v Hildenu.

7. PROJEKTY A AKCE ŠKOLY

Dlouhodobé projekty

EU peníze školám

V rámci projektu EU peníze školám jsme získali finanční prostředky na vybavení učeben ICT technologiemi. Zakoupili jsme notebooky, vybavili jsme interaktivní učebnu. Tyto změny velmi uvítali nejen naši žáci, ale i pedagogičtí pracovníci, kteří tak mají rozšířené možnosti pro zpestření výuky, pro domácí přípravu na vyučování, žáci se učí v rámci praktických dovedností používat poštu, zpracovávat obrázky, pracovat ve wordu, učí se bezpečnosti při práci s PC (internet), ...

Jsme školou pro žáky s mentální retardací, kombinovanými vadami a autismem, naši žáci často nejsou schopni navázat komunikaci s okolím. Naši pedagogičtí pracovníci si v rámci programu doplnili vzdělání v oblasti náhradních komunikačních systémů, sociálního čtení a psaní. Díky tomuto školení bylo možné s některými žáky navázat komunikaci a dále ji rozvíjet, aby se tak žáci stali nezávislí na svém okolí a dokázali si požádat o pomoc. Další školení mělo téma stravování a zdravá výživa. Poznatky z tohoto školení denně aplikujeme do výuky, která má vést ke zdravému životnímu stylu.

Díky projektu si naši učitelé zpracovali šablony, které užívají ve výuce. Šablony svou náročností přesně odpovídají schopnostem našich žáků. Pro žáky s mentálním postižením je jen velmi málo učebnic a výukových materiálů, proto naši učitelé pokračují ve své tvorbě i dál a zároveň využívají možnosti sdílení materiálů na portálu RVP. Práce s vytvořenými materiály děti velmi baví, protože práci rozumí, jsou v ní úspěšné, náročnost odpovídá jejich mentálním schopnostem. Materiály sdílíme na společném serveru, který lze spustit v každé učebně. Takto tedy s materiály mohou pracovat zároveň na všech třídách, nejen v interaktivní učebně. Materiály máme umístěny v ředitelně školy i v zafolované v tištěné podobě, toho využívají učitelé k individuální práci v lavicích nebo materiály nakopírují pro více žáků.

V neposlední řadě musím uvést také finanční přínos pro naše pedagogy, kteří materiály zpracovávali. Všichni se do práce vrhli s nadšením. Jsem velmi ráda za celou školu, že jsme se mohli projektu účastnit.

Společně za úsměv

Probíhající grant společnosti KONZUM, pomocí něhož bychom chtěli vybavit prostory mateřské školy speciálními hračkami a kompenzačními pomůckami.

Pravidelné akce školy

Vánoční a Velikonoční výtvarná dílna

Pořádání výtvarných dílen pro žáky a rodiče je již tradicí. Jsou zváni všichni, kteří si rádi připomenou vánoční a velikonoční tradice. Výtvarné dílny jsou pořádány v prostorách jídelny. Každý přichodzí si zde může vyrobit mnoho krásných výrobků, symbolizujících vánoční či velikonoční čas. Tento projekt napomáhá zapojení žáků školy do společnosti intaktních a připomíná lidové tradice. Výrobky jsou prodávány na velikonoční a vánoční výstavě.

Vánoční a velikonoční výtvarné dílny jsou velmi oblíbené, počet návštěvníků se stále zvyšuje. Naši žáci i klienti stacionáře se zapojují jak do přípravy materiálu na výrobky, tak do výroby. Jsou tak součástí dění, což podporuje jejich integraci do společnosti.

Mikulášská besídka

Pravidelná akce pro děti s čertovským rejem, Mikulášem a andělem, rozdávání dárků nejen žákům školy, ale i jejich sourozencům, kteří přijdou společně s rodiči. Vystoupení pro rodiče a pohoštění připravené dětmi.

Martinská čajovna

Pečení martinských rohlíků, každá třída připravuje jinou náplň nejstarší žáci upraví prostory jídelny do podoby restaurace, všichni jsou zváni, učíme se slušnému chování u stolu, v restauraci. Starší žáci obsluhují a učí se etiketě.

Motorky v Noně

Každý rok k nám přijíždí motocykloví závodníci předvést své „silné stroje“ pobesedovat s dětmi školy i stacionáře a přizvané školy z okolí, žáci se tak nejen pobaví, ale setkávají se s postiženými dětmi, učí se k nim chovat, respektovat.

Podzimní výstava ovoce a zeleniny

Výstavu připravují vždy žáci vyšších ročníků. Z domova přineseme všechny druhy zeleniny, ovoce, co jsme vypěstovali na zahrádce, učíme se poznávat jednotlivé druhy, v rámci mezipředmětových vztahů „trénujeme“ čtení názvů, vaříme bylinkové čaje a hlavně ochutnáváme.

Návštěva dopravního hřiště v Náchodě

Dopravní a předpisy a značky si osvojujeme na hřišti, které je určeno k výuce dopravy. S sebou si bereme speciálně upravená kola a trojkolky, aby se mohli zapojit i méně zdatní žáci. Celý pobyt na dopravním hřišti se nám zúročí při závodech, které pořádá ZŠ speciální Jaroměř.

Návštěva záchranné stanice v Jaroměři

Pracovníci záchranné stanice k nám přijíždějí na školní zahradu aby i nepohybliví žáci měli možnost zakusit pohlázení zvířátek, vyzkoušet si, jak zvířátka reagují. Chodící žáci navštěvují záchrannou stanici, povídají o zvířátkách, krmí je, hladí si je. Mají možnost vidět i zvířata, která není možné přivést do školy: lišku, srnky, ...

Pohádkový les pořádaný evangelickou akademií v Náchodě

Této akce se velmi rády naše děti účastní. Bloudí pohádkovým lesem, kde potkávají různá strašidla a pohádkové bytosti. Žáci evangelické akademie naše děti znají z odborné praxe, tato spolupráce je velmi pěkná a má již dlouhou tradici.

Noňácká maškaráda

I my chceme pořádat akce pro okolní zařízení, proto jsme začali organizovat maškarádu, která měla velký ohlas a určitě budeme v této činnosti pokračovat. Žáci se tak setkají s jinými dětmi z okolních škol a zařízení, naplňujeme tak myšlenku integrace.

Pálení čarodějnic, vítání jara

Školní akademie

Školní akademii organizujeme na konci školního roku, loučíme se s žáky, kteří ukončili školní docházku, každá třída si připraví vystoupení. Účastní se nejen žáci školy a klienti stacionáře, ale hlavně rodiče, pro které je celá akce poděkováním za jejich neúnavnou snahu v péči o postižené děti.

Ozdravné pobyty u moře

Společně s klienty stacionáře zaplníme autobus a hurá k moři, někdo s rodiči, někdo s učiteli. Společně užíváme působení sluníčka. Krásně se tak „utuzuje“ spolupráce s rodiči a důvěra rodičů v pedagogické pracovníky.

Příměstský tábor

Tábor probíhá o prázdninách podle aktuálního zájmu rodičů. Škola nabízí prostory školy a zahrady a osobní asistenti a pedagogičtí pracovníci přebírají zodpovědnost za vyžití dětí, náplň letních dnů tak, aby děti byly spokojené a užily si prázdnin. Rodiče si díky tomu mohou během dne odpočinout od každodenních starostí o postižené dítě.

Školy v přírodě

Tuto akci nabízí škola svým žákům každý rok. Jedná se o týdenní pobyt na různých místech republiky. Tento pobyt je zaměřený především na environmentální, osobnostní a sociální výchovu. Během pobytu navštíví žáci mnoho zajímavých míst, zaspoutují si, užijí si organizovaný, příjemný pobyt mimo domov.

Plavání

Žáci školy chodí každý týden do plaveckého bazénu. Každý žák prochází plaveckým výcvikem, společně s učitelkou provádějí uvolňující cvičení, vodní rehabilitaci.

Canisterapie

Do školy pravidelně dochází canisterapeut se svým psem. U žáků s mentálním postižením napomáhá canisterapie k udržení pozornosti, pes je přítomen při rehabilitačním cvičení. Účastní se především nácvičku a rozvoje hrubé a jemné motoriky a uvolňování spasmů. Hrou s pejskem se rozvíjí u dětí motorická činnost a fantazie. Canisterapeutický pes napomáhá sbližování se s okolím a podporuje komunikativnost žáků. Zvláště pak u žáků s autismem je canisterapie velmi důležitá. U žáků s takovýmto postižením pejskové zprostředkovávají styk s okolním světem, plní roli prostředníka mezi lidmi, přispívají k duševní rovnováze a snižují pocit osamění.

Boccia

Pravidelně ve škole probíhá výuka je v boccie, časem bychom se chtěli jako škola zapojit do turnajů. Tato hra je velmi jednoduchá a proto je vhodná pro děti i dospělé i s nejtěžším tělesným a mentálním postižením. Zvláště vhodná je tato hra pro žáky s dětskou mozkovou obrnou. Sportovci se při této hře učí vyjadřovat své prožitky, navazovat kontakty. Hra napomáhá rozvoji hrubé i jemné motoriky, logického myšlení a rozšiřuje obzor.

Pravidelné akce tříd:

Návštěvy divadelních a filmových představení

Návštěvy knihovny

Výstavy a exkurze

Výlety

8. SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI SUBJEKTY

Spolupráce se Speciálně pedagogickými centry a středisky rané péče

SPC pro vady řeči Náchod

SPC pro lidi s autismem Turnov

Středisko rané péče Liberec

Středisko rané péče Hradec Králové a další

PPP Náchod

9. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek, informačních nástěnek, školního časopisu a individuálních konzultací s pedagogy. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Společně s rodiči konzultují zdravotní stav a potřeby dítěte. Společně hledají optimální výchovné a vzdělávací postupy. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů a akcí (besídky, grafomotorický kurz, karneval, sportovní den, hippoterapie apod.), dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí a pomáhat při udržování školní budovy a zahrady. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje (nástěnky, školní časopis, konzultace, webové stránky). Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.. Pedagogové rovněž nabízejí služby poradenských zařízení a odborníků, s nimiž škola spolupracuje. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis i osvětu v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

10. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Vzdělávací cíle a záměry, filozofie školy

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Specifikum práce ve speciální mateřské škole spočívá ve vyrovnání se nebo odstranění handicapu, přijmout ho a naučit se s ním sžít, přípravě na život a situace z něho vyplývající. Hlavní filozofií naší školy je tedy poskytnout kvalitní vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Pružně reagovat na potřeby rodin dětí se zdravotním postižením, poskytnout přiměřenou přípravu pro vstup dětí do základní školy, rozvíjet komunikační a sociální dovednosti, sebeobsluhu a soběstačnost.

Respektujeme tři základní rámcové cíle:

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

- dostatek informačních zdrojů
- propojení informací se skutečným životem

- práce v motivujícím prostředí
- převaha kladného hodnocení
- netradiční formy a metody práce

Osvojení základů hodnot, na jichž je založená naše společnost

- dodržování stanovených pravidel
- utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem
- poznávání ochrany přírody

Získání samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- vhodná organizace denního režimu
- bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně
- hygienické a stravovací návyky prevence sociálně-patologických jevů
- relaxace
- respektování individuálních zvláštností a potřeb
- osvojování si základních dovedností
- rozvoj schopností empatie
- ohleduplnost ke stáří a k handicapovaným

Specifické cíle

Vedou k vytváření podmínek optimální výchovy a vzdělávání dětí, které by měly mít příležitost v předškolním vzdělávání získat základní kompetence, které jsou pro jeho osobnostní rozvoj a vzdělávání žádoucí.

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- stimulace a podpora fyziologického vývoje dítěte
- zlepšování tělesné zdatnosti
- budování pohybové a zdravotní kultury
- rozvoj pohybových a manipulačních dovedností
- rozvoj sebeobslužných dovedností
- vést děti ke zdravým životním návykům

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- podpora duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti rozvoj intelektu, řeči, jazyka, poznávacích procesů a funkcí
- rozvoj emoční inteligence, citů, vůle)rozvoj vzdělávacích schopností, sebenahlížení, kreativity
- podpora sebevyjadřování
- stimulace vzdělávacích dovedností
- povzbuzovat k dalšímu rozvoji poznání a učení

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- posilování a kultivace vzájemné komunikace
- podpora vytváření vztahů k druhému
- zajišťování pohody ve vztazích

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

uvedení do života společnosti a kultury

- uvedení dítěte do světa ostatních lidí
- pomoc při osvojování společenských dovedností, návyků, postojů
- přijetí všeobecně uznávaných morálních a etických hodnot
- podílet se na vytváření společenských hodnot

Dítě a svět – oblast environmentální

- vytvářet znalosti o vlivu člověka na životní prostředí
- vybudovat elementární povědomí o světě a jeho dění
- budovat odpovědný postoj k životnímu prostředí

Klíčové kompetence

ŠVP je vytvořen tak, aby v podmínkách školy vytvářel dobré předpoklady pro osvojování klíčových kompetencí. Ty představují cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Ve všech etapách je jedním z cílů vzdělávání vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná.

Kompetence k učení

- objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá jednoduchých pojmů, znaků
- získanou zkušenost uplatňuje v denních situacích i v učení
- má základní poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- aktivně si všímá, co se kolem něj děje, rozumí věcem, jevům, raduje se z úspěchů
- odhaduje své síly, hodnotí své výkony i druhých
- při ocenění se učí s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí na základě vlastní zkušenosti
- při řešení využívá představivost a fantazii
- užívá logických a matematických postupů, upřesňuje početní představy
- chápe jednoduché algoritmy a základní matematické souvislosti
- rozlišuje funkční a nefunkční řešení, dokáže mezi nimi volit chápé, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, že svou iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chyb, pokud nachází pozitivní odezvu za snahu

Kompetence komunikativní

- hovoří ve smysluplných větách, vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky, odpovědi, vede
- dialog
- sděluje své prožitky, pocity nálady různými prostředky
- domluví se slovy, gesty, rozlišuje symboly, rozumí významu
- běžně komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými, chápe, že komunikace je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji používá v komunikaci s okolím

- využívá komunikativní a informativní prostředky /knihy, počítač, encyklopedie../
- ví, že se lidé dorozumívají různými jazyky, má předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a interpersonální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, má svůj názor, umí jej vyjádřit
- umí odpovídat za své chování a nést důsledky
- přiměřeným způsobem projevuje ohleduplnost, citlivost k druhým, pomoc slabším,
- pozná nevhodné chování
- dokáže se prosadit ve skupině, i podřídit se, spolupracuje, uplatňuje zákl. spol. návyky
- napodobuje prosociální chování
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, umí odmítnout nepříjemnou komunikaci a chování
- je tolerantní k odlišnostem a jedinečnostem druhých, chápe, že nespravedlnost, ponižování, ubližování, lhostejnost se nevyplácí, dokáže se bránit násilím druhého dítěte,
- řešit konflikty dohodou

Kompetence činnosti a občanské

- učí se plánovat, organizovat, vyhodnocovat své hry
- rozpozná a využívá své silné stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat
- chápe, že může rozhodovat, co udělá, odpovídá za to má smysl pro povinnost ve hře, práci učení, váží si práce druhých
- zajímá se o druhé i co se kolem děje, je otevřený
- má přiměřenou představu o lidských hodnotách a normách
- spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, rozumí jim
- uvědomuje si svá práva i druhých, respektuje je
- uvědomuje si své chování vůči prostředí, kde žije
- dbá o zdraví, bezpečí své i druhých, chová se zodpovědně

10.1 CÍLE PRÁCE S DĚTMI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se jejich naplňování přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je - stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají - vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami však obvykle vyžaduje oproti vzdělávání běžné populace dětí některé jiné, popř. některé další podmínky, např. v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod.

Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. Krom těchto podmínek, které vzdělávání těchto dětí umožňují (podmiňují), bere předškolní pedagog v úvahu ještě podmínky další, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku (ty jsou formulovány v RP), a zároveň i ty, které jsou dány speciálními potřebami dětí. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte a v obecné formě se zpravidla týkají určité skupiny dětí. Ve svém působení pedagog tyto podmínky zajišťuje v rozsahu individuálních potřeb a možností těchto dětí.

Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Hlavní metodou práce je individuální přístup ke každému dítěti a spolupráce s rodinou. Metody a formy práce, se kterými pracujeme, jsou v souladu se základními požadavky RVP PV. Vycházejí z přímých zážitků dětí, podporují zvědavost a potřebu objevovat. Je kladen důraz, aby děti s postižením či se znevýhodněním byly od počátku vzdělávání přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí častěji než ostatní negativní zpětnou vazbu.

10.2 TŘÍDA PRO DĚTI S KOMBINOVANÝMI VADAMI

Speciální metody pro tyto děti jsou voleny s ohledem na stupeň a druh tělesného a mentálního postižení, na jejich individuální zvláštnosti /DMO, hydrocefalus, rozštěp páteře, ADHD, ADD, snížení intelektu atd./Využíváme metody reparační, které navazují na metody léčebné: reedukace, kompenzace, rehabilitace. Formy a prostředky: terapeutická a relaxační cvičení, speciální cvičení na rozvoj jemné a hrubé motoriky, stimulační masáže, dechová cvičení, rozvoj všech smyslů. Jsou využívány speciální a upravované pomůcky: terapeutický kuličkový bazén, zážitková pyramida, odpočinkový Mazlík, relaxační hudba, masážní strojky gymbally, stimulační hračky, pískovnice atd. Dále se ve všech třídách využívají pedagogické metody, zaměřené na všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Především je to metoda přiměřenosti, postupnosti, názornosti, individuálního přístupu k žákům, zpětné vazby, komplexního působení na děti.

Ve všech třídách se denně provádí kolektivní

- logopedická péče, rozvíjí se grafomotorické a psychosomatické dovednosti využíváme terapeutické a relaxační činnosti, ke zlepšení zdravotního stavu dětí
- návštěvy solné jeskyně
- absolvování plaveckého kurzu, nácvik správného dýchání, děti hravou formou seznamují s vodou a činnostmi v plaveckém bazénu.
- canisterapie – léčebný kontakt psa a člověka, kdy pes svou přítomností dokáže vyvolat dobrou náladu.
- muzikoterapie – metoda, při níž se používá hudba jako terapeutický prostředek.
- bazální /dotyková/ stimulace – pedagogicko-ošetrovatelský koncept podporující vnímání, komunikaci a pohybové schopnosti člověka.
- arteterapie – léčebný postup, při němž se využívá výtvarného projevu jako hlavního prostředku poznání a ovlivnění lidské psychiky – keramická dílna.

11. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Při tvorbě obsahu našeho ŠVP jsme vycházeli z RVP pro předškolní vzdělávání, který je nejvyšším a zákonem daným pedagogickým dokumentem směřovaným pro odbornou vzdělávací činnost. Při jeho tvorbě byl brán zřetel na individuální zvláštnosti dítěte, jeho potřeby a zájmy. V průběhu vzdělávání si dítě obohacuje své vědomosti, získává nové poznatky a zkušenosti, učí se samostatnosti, vytváří si hodnoty pro další život.

ŠVP je rozdělen do pěti integrovaných bloků, které pomáhají vytvářet dítěti elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, jež dítě obklopuje. Bloky obsahují dvě témata, která jsou rozpracována do podtémat. Jejich vzdělávací cíle, nabídku a očekávané výstupy lze pružně přizpůsobovat druhu a stupni postižení dětí v jednotlivých třídách.

Děti v mateřské škole poznají nové kamarády, navzájem se seznámí prostřednictvím her a činností. Vytvářejí si pravidla společenského soužití, kulturních a zdvořilostních návyků. Postupně si přivykají na režim dne v mateřské škole, poznávají prostory třídy, celé školy i zahrady. Děti si zvykají na odloučení od rodičů, jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci. Při rozhovorech s obrázky na téma „Co děláme celý den?“, rozlišují časové vztahy dne, učí se poznávat předměty denní potřeby a využít je při sebeobslužných činnostech v průběhu dne. Děti v předškolním věku obohacují své znalosti o městě, ve kterém žijí, při vycházkách pozorují známé objekty a život ve městě.

11.1 BUM, BUM, RATATA, PODZIM ŤUKÁ NA VRATA

MOJE ŠKOLKA. Mám nové kamarády

Poznáváme školku

Co děláme celý den

Já a moje město

CHUŤ PODZIMU Koulelo se jablíčko

Práce na poli

Šel zahradník do zahrady

Co umí vítr a déšť

S příchodem podzimu děti poznávají a seznamují se s dozrávajícími podzimními plody v zahradě, na poli. Písnička o zahradníkovi děti seznámí s prací člověka na zahradě, péčí o zeleninu, sklizní a jejím využitím. Při hrách i činnostech rozvíjí poznatky a smyslové vnímání /čich, hmat, chuť/ nejen s pomůckami, ale i se skutečnými plody ze zahrady a pole. V tomto období poznávají změny počasí a jejich vliv na přírodu.

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) a schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k ostatním lidem)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji náčiním
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry ze slov
- nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (piktogramy, značky, apod.), činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- cvičení organizačních dovedností, činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, pomáhat si, řešit vzájemné spory, poznávat sociální prostředí, v němž dítě žije - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy a aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm a okolní přírody, aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic)

Očekávané výstupy

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, oblékat se svlékat, obouvat apod.)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer), orientovat se v prostoru
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory, respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- adaptovat se dna život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich

a řídit se jimi, přizpůsobovat se společnému programu, začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí), uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Rizika

- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení
- jednotvárné, málo podnětné nebo nepřehledné prostředí

11.2 ZAMÁVÁME PODZIMU, TĚŠÍME SE NA ZIMU

BARVY PODZIMU

Stromy a keře

Stěhovaví ptáci

Ježek a jeho kamarádi

ČAS PŘEKVAPENÍ

Přijde Mikuláš

Šťastné a veselé vánoce

Těšíme se na Ježíška

Z pohádky do pohádky

Vzdělávací záměr

Spolu s papírovými draky přivítají děti podzimní čas. Rozšiřují a upevňují si poznatky o podzimní přírodě, poznávají listnaté a jehličnaté stromy a jejich plody při činnostech ve třídě a vycházkách. Rozvíjejí svou fantazii a představivost při tvořivé práci s přírodninami, které si samy nasbíraly. S písničkami a říkankami se děti loučí s ptáky, kteří odlétají do teplých krajín. V pohádkách při dramatizaci se děti proměňují ve zvířátka v lese i na poli, která se chystají na zimní spánek. Rozvíjejí svou obratnost a pohybové dovednosti.

Mikuláše děti přivítají písničkami, říkankami a výtvarnými dekoracemi. Mikulášovi a rodičům děti připraví vystoupení. Posilují své sebevědomí, respekt, empatii a nebojácnost. V nastávajícím předvánočním čase se seznamují s tradicemi a zvyky vánočních svátků, rozvíjí své mravní a estetické vnímání, citění a prožívání. Svou dovednost uplatní při kolektivním pečení vánočního cukroví, výrobě vánoční dekorace a přání společně s rodiči.

V pohádkách se seznámí nejen s různými bytostmi, ale i jejich kladnými a zápornými vlastnostmi. Dozví se, co je bajka, rým, seznámí se s různou formou pohádek a jejich reprodukcí. Poslech pohádek jim pomáhá k rozvoji řečového projevu a obohacuje jejich slovní zásobu.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových i produktivních schopností (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí a jeho rozmanitosti

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity), činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další), sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu, setkávání se s dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, vyprávění)

Očekávané výstupy

- ovládat koordinaci oka a ruky, zvládat jemnou motoriku (s drobnými pomůckami, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonace řeči, naučit se z paměti krátké texty, projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit, vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení, prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- mít povědomí o širším společenském, přírodním a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností, všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Rizika

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dítěte
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná

11.3 ZIMA, ZIMA, ZIMIČKA, HÁZÍ BÍLÁ PEŘÍČKA

MRÁZ ČARUJE Zima už je tu

Jak zvířata přezimují

Dny v týdnu a měsíce

Malí počtáři

MOJE TĚLO A ZDRAVÍ Poznáváme svoje tělo

Chci žít zdravě

Sportem ku zdraví

Vím, co si mám obléknout

Vzdělávací záměr

Děti se seznámí s charakteristickými znaky zimy u obrázků a na vycházkách. Formou pokusů poznávají vlastnosti sněhu a ledu, je kladen důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při zimních radovánkách. Rozvíjí svůj kladný vztah k přírodě a zvířatům, uvědomují si potřebu péče a pomoci zvířátkům v zimě. Vyrábějí závěsná krmítka pro ptáčky, pozorují a krmí zvířata u rybníka a v parku. Život zvířat jim přibližují písně, říkanky a krátké dramatické scénky. naučí se používat jednoduché pojmy ve vztahu k prostoru a času. Pohádka „O dvanácti měsíčkách“ dětem odkryje tajemství ročních období, měsíců, týdnů a dnů v roce. Děti si podle vlastního pozorování vytvoří kalendář přírody. Pomocí didaktických pomůcek, pracovních listů a labyrintů se seznámí s čísly a matematickými pojmy, rozvíjí se logické myšlení, paměť a představivost. Děti v předškolním věku si ověřují své matematické schopnosti při samostatné práci s pracovními listy, řeší jednoduché matematické úkony.

Děti se učí pojmenovat části těla, seznámí se s ochranou vlastního zdraví a prevencí úrazů,

poznávají svět pomocí všech smyslů. Na základě svých zážitků realizují zkušenosti ve hře na lékaře, seznamují se s částmi lidského těla a jejich funkcí v dětských encyklopediích, pomocí obrázků a pomůcek. Hudebně pohybové dovednosti rozvíjí hrou na tělo a rytmizací. Děti učí vážit si svého zdraví, předcházet nemocem rozvíjením správného životního stylu. Děti pomáhají vytvářet zdravé a bezpečné prostředí.

Svou pohybovou a fyzickou zdatnost děti posilují každý den. Pomocí obrázků se seznamují se sportovními disciplínami, kolektivními sporty a jejich zjednodušenými pravidly. „Víš, co si máš obléknout?“ Pomocí obrázků volí děti oblečení podle jednotlivých ročních období, podle dané příležitosti, učí se dbát na úpravu zevnějšku. Ve výtvarných a pracovních činnostech rozvíjejí nejen manipulační schopnosti, ale i estetické cítění. Děti v předškolním věku posilují svou zručnost v zavazování tkaniček, zapínání zipů a knoflíků.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vzdělávací nabídka příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické a psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, jiné zeměpisné místo narození, jazyk) a v čem jsou si podobní
- mimické vyjadřování nálad (pláč, úsměv, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- aktivity podporující sblížení dětí
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- poznat některá písmena a číslice
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, třídit, více méně..)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování) chránit se před ním v rámci svých možností
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka – vliv na vlastní zdraví

Rizika

- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění

11.4 VOZILO SE NA JAŘE, SLUNCE V ZLATÉM KOČÁŘE

VŮŇ JARA Jaro ťuká na vrátka

Velikonoce, svátky jara

Kvetoucí jaro

Babiččin dvoreček MÁME ZELENOU

Co říká semafor

Geometrické tvary kolem nás

Chráníme přírodu

Co se z čeho vyrábí

Vzdělávací záměr

S příchodem jara se děti seznamují s jeho typickými znaky. Pomocí obrázků, hudebně pohybových her, písniček a říkanek získávají přehled o změnách v přírodě, počasí a toto srovnávají s charakteristickými znaky jiných ročních období. V atmosféře nastávajících svátků děti rozvíjí své povědomí o Velikonocích, seznámí se se zvyky, obyčejí a lidovou

tvořivostí při návštěvě velikonočních trhů. Pomáhají s výzdobou třídy, vyrábí typické dekorace, učí se velikonoční koledy a připravují se na pondělní pomlázku. Proměny jara se děti učí vnímat všemi smysly, poznávají názvy a charakteristické znaky jarních květin. Při pokusech ve třídě i při pozorování na vycházkách děti sledují, co potřebují rostliny ke svému růstu. Na dvorku „u babičky“ se děti setkají s domácími zvířaty a jejich mláďaty. Učí se zvířata pojmenovat, poznávají jejich charakteristické znaky, zvuky a užitek. Své poznatky si obohacují příležitostně na výletech do ZOO koutku a na farmu s domácími zvířaty. Při rozhovoru na téma „Co říká semafor?“, se děti seznamují s jeho barvami, účelem a významem. Řeší problémy jednoduchých dopravních situací a chování chodců v silničním provozu. Při vycházkách sledují dopravní provoz a dodržování bezpečnostních pravidel. V prostředí mateřské školy i v okolí děti pozorují, poznávají a rozlišují geometrické tvary, které je obklopují. Při rozhovorech u obrázků a při vycházkách si děti uvědomují význam přírody pro život člověka. Vytváří si kladný vztah k přírodě a seznamují se s novými pojmy jako je: ekologie, tříděný odpad, ochrana přírody a poznávají, co je v přírodě užitečné a co není. Děti se pomocí všech smyslů seznamují s druhy a vlastnostmi materiálů, z nichž jsou vyrobeny předměty kolem nás. Rozvíjí si manipulační dovednosti, představivost a fantazii při výrobě kolektivních dekorací.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si některých poznatků a dovedností (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- spolupracovat na vytvoření kolektivní práce
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problému, tvořivého sebevyjádření) získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, s planetou Zemí

Vzdělávací nabídka

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi) nezdravých návyků a závislostí
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu apod.)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, seznamují dítě s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sluchově rozlišovat slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (podstatné znaky vlastnosti předmětů, společné znaky, podoba, rozdíly apod.)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný-jak svět přírody, tak i svět lidí (mít povědomí o existenci různých národů, o planetě Zemi, vesmíru)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (pořádek, čistota, ochrana přírody, nakládat vhodným způsobem s odpady apod.)

Rizika

- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota je řešit)

11.5 TÚ, TÚ, TÚ, LÉTO UŽ JE TU

NEJSEM SÁM

Moje maminka

Já a rodina

Kde pracuje táta s mámou

Plná náruč ze zahrádky

CO PŘINESE LÉTO Na louce a u rybníka

Hurá do ZOO a do cirkusu
Muzikanti, co děláte
Těšíme se na prázdniny

Vzdělávací záměr

Maminka má svátek a děti projeví svou lásku a vztah k ní výrobou přáníčka, dárku, naučenou písničkou a říkankou. Uvědomují si hlavní roli matky v rodině. Postupně rozvíjí a upevňují svůj citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Život rodiny se odráží při kolektivních hrách. Poznávají význam práce dospělých, označují činnosti, které provádějí. Při hrách a činnostech napodobují práci dospělých a uvědomují si význam lidské činnosti pro společnost, vytváří si kladný vztah k učení. Děti se seznamují s květinami, jejich názvy a charakteristickými znaky a péčí o ně. Rozlišují je na luční, zahradní a léčivé. S písničkami a říkankami o květinách rozvíjí svou rytmizaci, taneční pohyblivost a netradičními technikami výtvarné dovednosti.

Děti si prohloubí znalosti o životě rostlin, volně žijících živočichů a hmyzu a uvědomí si jejich význam v přírodě. Seznámí se s charakteristickými znaky a jmény některých exotických zvířat, pozorují je v jejich přirozeném prostředí v ZOO. Posilují svou fyzickou zdatnost při napodobování pohybu zvířat, Slovní zásobu obohacují při hře se slovy a texty. Při hře na muzikanty děti rozvíjí své hudebně rytmické a pohybové dovednosti a seznámí se s některými hudebními nástroji. Vnímají hudbu různých žánrů poslechem, pohybovým vyjádřením a vlastní hrou na dětské hudební nástroje. Učí se u hudby relaxovat. Charakteristickými znaky léta si děti přibližují nadcházející období. Za příznivého počasí se otužují při hře v bazénu a slunění na školní zahradě. Tu využívají k rozvoji své pohybové zdatnosti.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění, vytváření pojmů)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmů o učení, rozvíjet sociální učení
- rozvoj hudebnosti dětí rozličnými formami práce
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka

- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, prohlížení a „čtení knížek“
- námětové hry a činnosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

- hry na téma rodiny, přátelství apod. výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Očekávané výstupy

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, hudebními nástroji
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v rodinném a cizím prostředí
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, ve skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení zachycovat skutečnosti ze svého okolí (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, využitelné pro další učení a životní praxi

Rizika

- nerespektovat rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí

12. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Při hodnocení žáků uplatňují všichni učitelé tyto obecné zásady:

- individuální přístup
- přiměřenost ke zdravotnímu znevýhodnění
- objektivnost
- zohlednění sociálního prostředí žáka

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. informaci o tom jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem dělá chyby. Snažíme se, aby kladné hodnocení pozitivně motivovalo žáka i rodiče k lepším výkonům.

- Učitel vytváří bezpečné prostředí založené na partnerském vztahu k žákům.
- Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka se spolužáky, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, učí se hodnotit individuální výsledek práce a přínos pro druhé. Učí se posoudit vynaložené úsilí i svoje možnosti a rezervy.
- Žáci musí být předem seznámeni s výukovými cíly a musí znát kritéria pro hodnocení.
- Hodnocení žáka zahrnuje kromě prospěchu i jeho píli a přístup ke vzdělávání a zohledňuje jeho možnosti .
- Klasifikace probíhá formou širšího slovního hodnocení dle metodických pokynů k hodnocení žáků základní školy speciální každé pololetí (slovní hodnocení na vysvědčení). Dále formou sociálního posilování (slovní hodnocení apod.) a pomocí konkrétních odměn. Pravidelná konzultace s rodiči.

Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je systematické posuzování činnosti školy plánované ve Školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Provádějí ji účastníci vzdělávacího procesu -

vedení školy, učitelé, vychovatelé, asistenti pedagoga i osobní asistenti. Cílem evaluace je zpřehlednit zpětně své výsledky práce ve vzdělávacím procesu.

Při hodnocení se zaměříme na:

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky
- klima školy a vztahy s rodiči
- řízení školy, kvalita pedagogických pracovníků, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle a kritéria v oblasti podmínek vzdělávání:

- materiální vybavení školy slouží všem žákům bez ohledu na jejich zdravotní omezení či postižení
- žáci mají k dispozici speciální výukové pomůcky
- distribuce pracovních sešitů, výukových, didaktických pomůcek a audiovizuální techniky do tříd je rovnoměrná

Cíle a kritéria v oblasti průběhu vzdělávání a jeho výsledků:

- vzdělávací program je v souladu s RVP
- vzdělávání žáků probíhá s ohledem na jejich individuální zvláštnosti a potřeby
- metody výuky přispívají k rozvoji klíčových kompetencí
- vyučující poskytují žákům prostor pro samostatné objevování, tvůrčí a praktické činnosti
- žáci mají prostor k vyjadřování vlastních názorů, jsou vedeni ke společné komunikaci
- žáci i rodiče souhlasí s daným způsobem hodnocení
- žáci mají možnost vlastní prezentace při školní akademii, kde mají možnost zažít si osobní úspěch

Cíle a kritéria v oblasti klimatu školy a vztahů s rodiči:

- škola má příjemné a bezpečné prostředí s vybavením, které odpovídá potřebám školy
- vztahy mezi učiteli, žáky a rodiči jsou partnerské
- rodiče jsou informováni o prospěchu a chování jejich dětí
- rodiče projevují zájem o akce pořádané školou (Společné pracovní dílny, školní akademie aj.)
- klima ve škole je přátelské a motivující, žáci, rodiče i pedagogický sbor se chovají k sobě navzájem vstřícně a s respektem
- ve škole se daří odhalovat projevy šikany a preventivně působit proti šikaně

Cíle a kritéria v oblasti řízení školy, kvality pedagogických pracovníků a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- vedení školy tvoří zázemí učitelům, je přístupné dialogu a navrhovaným pozitivním změnám pokud pro to jsou podmínky
- vedení školy spolupracuje s rodiči, vychází jim vstříc, zajímá se o jejich připomínky
- efektivně se hospodaří s finančními prostředky

- učitelé mají promyšlené cíle, metody a nástroje výuky, výuka je přiměřeně náročná, učitel je žákovi oporou při řešení úkolů
- učitelé se aktivně zapojují do života školy
- pedagogičtí pracovníci se systematicky vzdělávají

Nástroje autoevaluace

Pro sebehodnocení používá škola řadu různých nástrojů tak, aby výsledný obraz fungování školy byl komplexní a co nejobektivnější. Škola používá tyto autoevaluační nástroje:

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, s rodiči
- skupinové diskuse v rámci metodického sdružení apod.
- dotazníky pro rodiče, učitele a žáky
- IVP
- hospitace

Časové rozvržení evaluačních činností

- pololetí
- hospitace
- IVP
- pedagogická rada
- školská rada
- plán školení
- rodičovské sdružení
- plán akcí školy

13. Koncepce a cíle školy

Hlavní účel a předmět činnosti organizace je dán zakládací smlouvou. Koncepce a cíle školy jsou zakotveny v základních dokumentech školy a v koncepci rozvoje školy.

Cíle vzdělávání

Rozvíjet psychické i fyzické schopnosti žáků dle jejich individuálních schopností a možností v rámci dané součásti a vzdělávacího programu. Dát jim takové vědomosti, dovednosti a návyky, které mohou v co největší míře použít pro svůj budoucí život.

Koncepce vyučování a výchovy

V dalších letech budeme pokračovat v práci na vytváření individuálních podmínek pro žáky s různou formou a mírou postižení. Důraz budeme klást na rozvoj manuálních zručností, na rozvoj sociálních dovedností a chování podle míry zdravotního postižení či sociálního znevýhodnění.(§ 16 školského zákona) a dále na prevenci sociálně patologických jevů.

Snahou školy je, aby všichni žáci odcházeli do odborných učilišť (případně praktických škol) a úspěšně je ukončili, případně pokračovali v dalším studiu.

- nadále budeme pokračovat v rozšiřování a zpestřování metod vyučovacího a výchovného působení, které již děláme
- budeme upravovat ŠVP na základě dosavadních zkušeností
- pokračujeme v podpoře projektů zaměřených na praktickou činnost a projektů zaměřených na prožitek
- podporujeme sportovní a kulturní aktivity našich žáků

Záměrem spolupráce s ostatními školskými zařízeními a dalšími institucemi je rozšiřovat další spolupráci, pokračovat ve spolupráci se sponzory a institucemi ve městě.

V oblasti propagace chceme pokračovat v dosavadní propagaci na webu školy a spolupráci s MÚ se sponzory a přáteli školy.

Koncepce personálního rozvoje

- stabilizace pedagogického sboru se zaměřením na týmovou spolupráci
- podpora odborného studia s cílem zvýšení aprobovanosti pedagogického sboru (vysokoškolské studium), trvale zajištění smysluplnější asistenční služby potřebným žákům (asistent pedagoga, osobní asistent)
- odborný a pracovní růst pedagogických pracovníků.

Koncepce řízení školy

- pokračování v podpoře tvůrčího, otevřeného klimatu školy, v pozitivní motivaci pracovníků i žáků, zkvalitňovat mezilidské vztahy a komunikaci.
- prohlubování spolupráce s rodiči, radou školy, partnery, sponzory a přáteli školy
- pokračování v prezentační činnosti školy
- práce na strategii řízení – analýza, vize, cíle, styl řízení, plánování, systém a způsoby kontroly, tvorba pravidel

- podpora nových trendů ve vyučování, drobné i větší projekty, doprovodné akce školy, prevenci sociálně-patologických jevů, spolupráci s dalšími institucemi, nadále pokračovat v otevírání školy a společném směřování žáků do praktického života

Koncepce materiálně technického zabezpečení

- dovybavování pomůckami pro žáky
- průběžné vybavování a údržba ve škole.
- rozšiřování prostoru pro výuku, přestavba půdních a sklepních prostor

Záměrem hospodaření a financování je :

- pokračovat ve velmi dobré spolupráci s MÚ
- prohlubovat dobrou prezentační činnost a spolupráci se sponzory
- okusit se zapojit do dalších projektů (EU, ESF).

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	2
2. Charakteristika mateřské školy.....	3
3. Materiální a hygienické vybavení.....	3
3.1 Životospráva.....	4
3.2 Psychosociální podmínky.....	4
3.3 Organizace a režim dne.....	5
4. Řízení mateřské školy.....	6
5. Charakteristika pedagogického sboru.....	6
5.1 Zásada úcty ke každému.....	7
5.2 Zásada aktivity dětí.....	7
5.3 Zásada o kladné rysy dítěte.....	7
5.4 Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti.....	7
5.5 Zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem.....	8
5.6 Zásada názornosti.....	8
5.7 Zásada vědeckosti.....	8
5.8 Zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele.....	8
6. Mezinárodní spolupráce.....	8
7. Projekty a akce školy.....	9
8. Spolupráce s ostatními subjekty.....	12
9. Spolupráce s rodiči.....	13
10. Charakteristika ŠVP.....	13
10.1 Cíle práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
10.2 Třída pro děti s kombinovanými vadami.....	17
11. Vzdělávací obsah.....	18
11.1 Bum, bum, ratata, podzim ťuká na vrata.....	18
11.2 Zamáváme podzimu, těšíme se na zimu.....	20
11.3 Zima, zima, zimička, hází bílá peříčka.....	22
11.4 Vozilo se na jaře, slunce v zlatém kočáře.....	24
11.5 Tú, tú, tú, léto už je tu.....	26
12. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	29
13. Koncepce a cíle školy.....	31